

Tysnes kommune,
Rådhuset,
5685 UGGDAL

Saksbehandlar, innvalstelefon
Håvard Rød, 5557 2143

Tysnes kommune - budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024

Tysnes kommunestyre har i møtet 15. desember 2020, sak 83/20, handsama og vedteke budsjett 2021 og økonomiplan for 2021-2024. Statsforvaltaren har motteke saksdokumenta til orientering.

Kommunen er ikkje under statleg kontroll og godkjenning. Budsjett og økonomiplan er difor ikkje kontrollert etter kommunelova § 28-1 (Robek-registrerte kommunar). For alle kommunar kontrollerer Statsforvaltaren at budsjett og økonomiplan er i balanse. Dette brevet er ei tilbake-melding om korleis Statsforvaltaren vurderer kommunen sin økonomi og utviklinga slik ho er planlagt i budsjett og økonomiplan.

Som følge av covid-19 får kommunane ulike utfordringar med økonomien. Våre vurderingar er gjorde med grunnlag i kommunen sitt opphavlege budsjett og økonomiplan, og vi vil følge konsekvensane av covid-19 særskilt opp i samband med statlege tiltak som blir sette i verk.

Oppsummering

Vi vurderer kommunen si økonomistyring som god. Kommunen har ei stor økonomisk utfordring i åra framover knytt til planlagde investeringar og pårekna auke i lånegjelda, som følge av investeringane.

Budsjett 2021

Netto driftsoverskot i førebels rekneskap for 2020 er kr 1,5 mill., eller 0,5 prosent av drifts-inntektene. Utbetaling frå Havbruksfondet i 2020 (kr 19,1 mill.) er nytta fullt ut til nedbetaling av lån, slik at desse midlane ikkje har innverknad på det førebelse resultatet for 2020.

Netto driftsoverskot i budsjettet for 2021 er kr 4,3 mill. Det utgjer 1,5 prosent av drifts-inntektene. Etterbetaling frå Havbruksfondet (kr 8,5 mill.) er disponert til vedlikehaldsføremål og liknande.

Kommunen har budsjettert med kr 101,7 mill. i skatt på eige og inntekt for 2021. Ordinær skatt og rammetilskot er budsjettert med til saman kr 216,1 mill.

KS sin inntektsprognose for 2021 er no oppdatert med innkomen skatt i 2020. Kommunen sine budsjetterte inntekter er høgare enn inntektsprognose. Det er ein risiko for at dei budsjetterte frie inntektene kan vere for høge.

Det er budsjettert med kr 10,5 mill. i eigedomsskatt for 2021. Innkomen eigedomsskatt i 2020 var om lag kr 10,7 mill.

I kommunelova § 14-18 er det gitt minimumskrav for storleiken på årlege ordinære avdrag. Det er budsjettert med om lag kr 10,5 mill. i ordinære avdrag (utanom avdrag på formidlingslån).

Ein hovudregel er at årlege låneavdrag som eit minimum må utgjere om lag 3 ½ - 4 prosent av lånegjelda (når formidlingslån og avdrag på slike lån ikkje er rekna med). Dei ordinære avdraga i budsjettet er høgare enn kommunelova sitt minstekrav til ordinære avdrag.

Kommunen si brutto langsiktige lånegjeld ved utgangen av 2020 var kr 221,1 mill., medrekna startlån til vidareutlån. Dette utgjorde 70,5 prosent av sum driftsinntekter (medrekna utbetalinga frå havbruksfond) i 2020. Lånegjelda var til same tid om lag kr 77500,- per innbyggjar.

I 2021 er det i budsjettet planlagt brutto investeringar for til saman kr 97,8 mill. Investeringane er i hovudsak planlagt lånefinansierte. Dessutan blir investeringane finansierte med moms-kompensasjon, tilskot og driftsfinansiering.

Økonomiplan 2021 - 2024

Økonomiplanen skal vise korleis langsiktige utfordringar, mål og strategiar i kommunale planar skal følgjast opp. Saman med årsbudsjettet skal han vise kommunestyret sine prioriteringar og løyvingar og dei mål og premisser som økonomiplanen og årsbudsjettet byggjer på. Kommuneplanens handlingsdel, med same formål, kan inngå i økonomiplanen.

I økonomiplanen er det lagt opp til ei negativ utvikling i netto driftsresultat gjennom planperioden. Det skuldast pårekna auka kapitalutgifter i åra framover som følgje av store planlagde investeringar.

Kommunen hadde ved utgangen av 2020 eit disposisjonsfond på kr 62,1 mill., som utgjorde 19,8 prosent av driftsinntektene (medrekna utbetalinga frå havbruksfond) i 2020.

Det er lagt opp til svært store investeringar i økonomiplanperioden, vurdert i lys av at det er ein liten kommune. Samla planlagde investeringar i planperioden 2021-2024 er kr 304,4 mill. Samla bruk av lån til finansiering av dei planlagde investeringane i økonomiplanperioden er kr 240,1 mill.

Kommunestyret har gjort vedtak om at minimum 70 prosent av utbetalingane frå Havbruksfondet skal nyttast til ekstra nedbetaling av lån. For 2020 vart som nemnd heile utbetalinga frå Havbruksfondet (kr 19,1 mill.) nytta til ekstra nedbetaling av lån. Kommunen har difor allereie nytta om lag 70 prosent av den samla utbetalinga frå Havbruksfondet i 2020 og 2021 (kr 27,6 mill.) til ekstra gjeldsnedbetaling. Det er difor gjort vedtak om å nytte utbetalinga i 2021 til vedlikehaldsføremål og liknande. Inntektene går ikkje inn i den ordinære drifta av kommunen.

Finansielle måltal

Etter kommunelova § 14-2 bokstav c skal kommunestyret sjølv vedta finansielle måltal (handlingsreglar) for utvikling av kommunen sin økonomi. Finansielle måltal skal brukast i planlegging og styring, som grunnlag for å ta i vare den økonomiske handleevna over tid.

Kommunestyret har vedteke følgjande handlingsreglar/finansielle måltal:

-Netto driftsresultat : Større enn 0,8 prosent av driftsinntektene

-Gjeldsgrad : Maks 100 prosent av driftsinntektene

-Disposisjonsfond : Minimum 15 prosent av driftsinntektene

Statsforvaltaren sine vurderingar

Dei frie inntektene kan vere budsjetterte for høgt for i år. Kommunen må vurdere utviklinga i dei frie inntektene nærare og gjennomføre budsjettrevisjon, i den grad det er nødvendig, slik at budsjetterte inntekter er på eit realistisk nivå.

Vi vurderer kommunen si økonomistyring som god. Dette kjem blant anna til uttrykk gjennom kommunen sin praksis knytt til ordinære avdrag og bruk av utbetalingar frå Havbruksfondet, der størstedelen blir nytta til ekstra gjeldsnedbetaling. Kommunen prioriterer dessutan å nytte av midlane til vedlikehald. Kommunen har framleis eit moderat nivå på lånegjelda og eit tilfredsstillande stort disposisjonsfond.

Vi vurderer at kommunen si største økonomiske utfordring framover vil vere knytt til dei store planlagde investeringane og auke i lånegjelda, som følgje av investeringane. Det vil vere ein risiko for at kommunen over tid får for høg gjeldsbelastning, særleg dersom inntektsutviklinga blir svak. For å kunne møte ei slik utvikling er det viktig at kommunen har eit tilstrekkeleg stort disposisjonsfond som driftsreserve.

Med helsing

Lars Sponheim

Gunnar O. Hæreid
assisterande statsforvaltar